

Ultreia 19, februari 2013

Van de redactie

Een nieuwe vormgeving. De vorige was verzorgd door Dirk Klop die aan de wieg van de Ultreia heeft gestaan. Achttien Ultreia's maakte hij er steeds iets moois van waarvoor we hem veel dank verschuldigd zijn.

Henk van Dam volgt hem nu op.

Ook wij pelgrims hebben te maken met de boze buitenwereld. Wellicht heeft u gemerkt dat de Ultreia enige tijd niet te raadplegen was. Hackers waren via de Ultreia onze website binnengekomen (het moet toch niet gekker worden). Ook dit probleem heeft Dirk opgelost.

Hopelijk blijven we van verder onheil gespaard en kunt u genieten van een nieuw nummer dat er weer inhakt.

Veel leesgenot

namens de redactie: André Brouwer

Programma voorjaarsbijeenkomst 16 maart 2013 in Delft

De landelijke voorjaarsbijeenkomst vindt plaats op 16 maart 2013 in Delft. Tot nu toe organiseerde het bestuur de voorjaarsbijeenkomsten in Utrecht, maar vanaf dit jaar worden zowel de voor- als de najaarsbijeenkomst aan de regio's toevertrouwd. Aan de Regio Den Haag valt de eer te beurt de organisatie van de voorjaarsbijeenkomst 2013 op zich te nemen. De bijeenkomst vindt plaats op twee locaties in het historische centrum van Delft.

Thema en programma

Aan de voorjaarsbijeenkomst 2013 is als thema meegegeven: 'De Andere Camino'. De 'Camino Francés', de Spaanse hoofdroute vanuit Nederland, raakt zo vol dat het geen

kwaad kan om andere pelgrimsroutes wat meer naar voren te halen. Maar ook op de Camino kun je een zijweg inslaan, een omweg nemen, even weg van de Camino, om de mooiste plekjes te ontdekken.

Het gevarieerde programma bestaat naast de Algemene Ledenvergadering (ALV) uit lezingen, workshops, een film, buitenactiviteiten en muziek. De dag wordt afgesloten met het traditionele uitzwaaien van de pelgrims-2013 en het Café Saint-Jacques.

**Voor meer informatie en
aanmelding:** www.santiago.nl

De Regio Den Haag verheugt zich op uw komst naar 'De Andere Camino' in Delft.

Eventuele vragen en reacties kunt u mailen naar: regio.den-haag@santiago.nl

De voorbereidingswerkgroep

Jos Engels, Caroline Henneman, Cécile Engels, Rolf Voormolen, René van Veen

Een huiskamer zonder meubels

Inmiddels heeft het Casa Holandesa zijn definitieve naam gekregen. Het wordt de *Huiskamer der Lage Landen* en in het Spaans de *Hogar de los Paises Bajos*. Zoals eerder gemeld, willen wij onze Nederlandse pelgrims in Santiago een warm welkom bieden. En vanzelfsprekend zijn ook onze Vlaamse vrienden er van harte welkom.

De belangstelling om er te hospitaleren was groot en op 1 maart wordt in overleg het rooster voor 2013 opgemaakt en samen gekeken hoe wij dit eerste jaar in de praktijk het beste vorm kunnen geven.

Begin maart hopen wij een passende locatie in of nabij het centrum van Santiago te kunnen huren om per 1 april in gebruik te nemen. We kennen dus de beschikbare ruimte nog niet, maar hebben wel al eerste ideeën hoe wij de inrichting gestalte willen geven.

In een huiskamer hoort een grote tafel met zes stoelen, twee gezellige tweezits banken met een lage tafel en twee computertafels met uiteraard eveneens twee stoelen. Een kapstok en een tweetal staande schemerlampen voor de gezelligheid horen ook bij de gewenste inrichting. Een halfopen kast om documentatiemateriaal en andere zaken in op te bergen complementeert de grote meubelstukken. Een prikbord zal ook nuttig zijn.

Een Cd-speler met boxen kan zorgen voor passende muziek en twee niet te oude internet-pc's met beeldschermen en een printer zullen de computertafels

completeren. En wat te denken van een vloerkleed bij de zitbanken om de huiskamer wat verder aan te kleden? Mocht onze huiskamer een etalage krijgen, zijn enkele viltpanelen en een elektrarail met een aantal spotjes nuttig om deze wat aan te kleden.

Wellicht staat er bij u thuis iets van het bovenstaande lijstje en wilde u het eigenlijk toch al opruimen. Het Genootschap zou er blij mee zijn en onze vaste fietsenvervoerder Soetens heeft zich bereid verklaard om de meubels gratis naar Santiago te vervoeren.

Stuur indien mogelijk een foto van beschikbare spullen naar joostbol@zonnet.nl en wij nemen contact met u op.

Project Huiskamer der Lage Landen
Joost Bol

Joop van der Meulen 1933 – 2013

Vrijdag 25 januari 2013 overleed Joop van der Meulen (79). Hij was al enige tijd ziek. Joop was bestuurslid van 1996 tot en met 2002, met name belast met de internationale contacten. Ook was hij de schrijver en samensteller van de succesvolle uitgaven *Praktisch Pelgrimeren* en *Het Geheim van de Schelp*.

In Jacobsstaf 96 van december 2012 is een uitgebreid interview te lezen met Joop en zijn vrouw Miek met als titel *Waar praktijk en spiritualiteit samenkomen*.

We zijn Joop veel dank verschuldigd voor zijn ideeën en betrokkenheid bij ons genootschap. Zijn uitgebreide activiteiten brachten steevast de praktijk en de spiritualiteit van het pelgrimeren samen.

Hij leeft in onze herinnering voort als een aimabel en gedreven persoon.

Namens bestuur en medewerkers Nederlands Genootschap van Sint Jacob

André Brouwer, secretaris

Alternatieve mogelijkheden voor hospitaleren

Naast de mogelijkheden om te werken in Roncesvalles, in Santiago bij de Amigos in Santiago en in onze eigen huiskamer waar wij al eerder melding van maakten, zijn er nog andere plaatsen waar u kunt helpen de pelgrims te ontvangen, onder andere in Frankrijk en Duitsland. En als u dat allemaal te ver weg vindt, ook gewoon in Nederland (zie artikel hieronder).

Voor meer informatie: [kijk hier](#)

Wergroep Hospitaleren, wg.hospitaleren@santiago.nl

Hospitaleren op de Pelgrimshoeve in Vessem

Wanneer we aan hospitaleren in een pelgrimsherberg denken, gaan de gedachten al snel naar de pelgrimsherbergen in Frankrijk en Spanje.

Maar ook in Nederland kunt u als gastheer actief zijn!

Aan het Nederlandse deel van de Via Monastica, in ons eigen Brabantse Vessem, biedt de pelgrimshoeve Kafarnaüm gastvrijheid en onderdak aan passerende wandelende en fietsende pelgrims.

Het is er dan wel niet zo druk als in Roncesvalles, waar het hospitaleroschap een stevige dagtaak is, maar het persoonlijke gastheerschap en contact met de pelgrims is beslist even waardevol.

Nadat Broeder Fons het wat rustiger aan is gaan doen, werd zijn gastheerschap overgenomen door vrijwilligers.

Om gedurende het hele jaar open te staan voor passerende pelgrims, zijn we op zoek naar enthousiaste vrijwilligers, die het gastheerschap voor een week op zich willen nemen.

Als u belangstelling heeft om een verblijf in de Brabantse Kempen te combineren met het gastheerschap op de pelgrimshoeve Kafarnaüm, kunt u contact opnemen met het secretariaatgastheerschap@upcmail.nl.

U krijgt dan alle informatie toegestuurd.

*Namens de werkgroep
Lidwine Klunder*

Extra Pelgrimsweekend Vessem

Graag brengen wij vanuit de pelgrimshoeve op de hoogte van een extra Pelgrimsweekend. Vanwege de grote aantal aanvragen zitten de geplande weekenden helemaal vol. Om aan zoveel mogelijke aanvragen tegemoet te komen hebben we besloten een extra weekend te plannen op vrijdag 22 en zaterdag 23 maart.

Inschrijvingen via: ben@benonderweg.nl
of info@pelgrimshoevekafarnaum.nl

Voor meer informatie: <http://www.pelgrimshoevekafarnaum.nl/pelgrimsweekeinden.htm>

Ben Noorloos

Pelgrimsweekenden in Ossendrecht

Op 6 en 7 april worden weer de bekende pelgrimsweekeinden georganiseerd. Huub Mooren en René Heinrichs, beiden zeer ervaren pelgrims (respectievelijk 18 en 6 volbrachte pelgrimages) en al 20 jaar of langer lid van het Genootschap, bieden al sinds 1995 de gelegenheid om in een tweedaagse conferentie jezelf voor te bereiden op meerdere terreinen.

Zo wordt u meegenomen in de ontstaansgeschiedenis en het eigene van pelgrimeren, de ontwikkeling van de christelijke bedevaart en de plaats van Santiago de Compostela daarin, motieven om te gaan pelgrimeren, vraagstukken wat de 'Weg' met je kan doen en effecten op uw eigen levensweg, de feitelijke planning en de route- en wegenkaarten en boeken, overnachtingsmogelijkheden en kostenplaatje. Er zal een boekenmarkt gehouden worden die erop gericht is u een weg te wijzen in de zeer grote hoeveelheid literatuur. Er zal ook een outdoordeskundige aanwezig zijn met kleding en andere spullen om verantwoord op weg te gaan. Deze verzorgt tevens het avondgedeelte.

Uw vragen zijn uiteindelijk leidend in de conferentie. Het is aan te bevelen om u te laten vergezellen van uw partner, of die nu mee gaat of niet. Velen zijn u voorgegaan en waren uitermate tevreden!

De conferentie zal gegeven worden op ons vertrouwde adres:
De Volksabdij te Ossendrecht.

Datum: 6 en 7 april. Voor de kosten kunt u zich wenden tot De Volksabdij, te bereiken op telefoonnummer 016 46 72 537 of via info@devolksabdij.nl

U bent van harte welkom.

René Heinrichs en Huub Mooren, zie ook www.pelgrims.nl

Rondleidingen kathedraal Santiago vernieuwd

Vanaf januari 2013 heeft de 'Stichting Kathedraal' (Fundación Catedral) een plan uitgewerkt om diverse culturele rondleidingen in de kathedraal te organiseren. De bedoeling is de bezoekers nuttige informatie te verschaffen en tevens geld in te zamelen voor het onderhoud van het heiligdom. Hiertoe biedt men een vijftal verschillende rondleidingen aan tegen prijzen die tussen de € 6,- en de € 15,- bedragen.

€ 6,-: bezoek aan de kerk, de vaste collectie van het kathedraalmuseum en het paleis van Gelmirez.

€ 10,-: zoals vorige met bijkomend de pórtico de la Gloria.

€ 10,-: kerk en de archeologische opgravingen.

€ 12,-: kerk, museum, de daken van de kathedraal en het paleis van Gelmirez.

€ 15,-: kerk, museum, opgravingen, daken van de kathedraal en het paleis van Gelmirez.

Alle rondleidingen beginnen in de crypte onder de pórtico de la Gloria.

Korting wordt verleend aan studenten, senioren, werklozen en pelgrims.

Wie op eigen gelegenheid de kathedraal wil bezoeken, kan dit uiteraard gratis doen maar heeft geen toegang tot de hierboven vermelde bijzondere locaties.

Het was niet duidelijk waar men inlichtingen kan vragen. Website van de kathedraal en een telefoonnummer 34 902 557 812. Allicht zal men aan de ingang van het museum of in het paleis van Gelmirez meer informatie geven. Maar dat zal de zorg zijn van de pelgrim die een rondleiding wil volgen, die wel enkel in het Spaans zal zijn.

Bron: La Voz de Galicia (met dank aan Mireille Madou).

André Brouwer

CD over de Codex Calixtinus

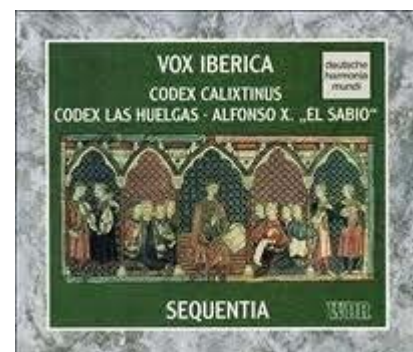
Heel toevallig zag ik bij vrienden een dubbel-cd getiteld Vox Iberica. Met originele gezangen voor de Hl. Jacobus, over de Codex Calixtinus, de Codex Las Huelgas en El Sabio. Middeleeuwse gezangen dus. De gegevens:

Vox Iberica I-III

CD 05472 77333 2

Sequentia, ensemble für Musik de Mittelalters

Coproductie met de WDR Köln

Misschien bij kenners bekend –en/of in de collectie- maar je weet maar nooit.

Leo Jacobs

Nieuwe 'Wandeling' op 3 maart

de wandelgids

Wandeling & muziek

3 maart 2013

Vorig jaar zijn we gestart met een zangeres en ook nu openen we het nieuwe jaar met muziek. Onderweg in een loods zal Ben Stevens ons meenemen in zijn wereld. De nummers zijn gekinkt aan ons thema: wij bouwen samen aan de toekomst.
Aan de meewandelende jongeren wordt er ook gelegenheid gegeven om plaats te nemen achter een van de drums.
Op deze locatie zullen we ook wat lekkers gebruiken en wat drinken.
De wandeling van 9 kilometer zal starten aan het adres Waterval 10 in Ulestraten. Verzamelen 12.15 uur en vertrektijd 12.30 uur.
De deelnamekosten zijn € 3,- voor volwassenen en €1.50 per kind.
Aanmelden tot en met 27 februari via: info@dewandelgids.com.

Voor meer informatie:
-> De Wandelgids: www.dewandelgids.com
-> Ben Stevens: [facebook](#), [think paper](#)

Afmelden uitnodigingen

Iedereen is van harte welkom, Gaston Huijsmans.

Op zondag 3 maart 2013 verzamelen we om 12.15 uur aan het adres Waterval 10 in Ulestraten. Om 12.30 uur vertrekken we om 9 kilometer te wandelen.

Net als vorig jaar staat de 1^e wandeling van het jaar in het teken van muziek. Deze keer is de muzikant, drummer en architect Ben Stevens onze gast. In het dorpje Schietecoven zullen we stoppen bij een loods, waar Ben zowel op muziek als akoestisch zal drummen. Er zullen drums en trommels ter beschikking worden gesteld om de jongeren onder de wandelaars ook eens te laten proberen.

Het gekozen thema is: wij bouwen samen aan de toekomst. Bouwen zowel op menselijk vlak als duurzaam bouwen van (papieren) gebouwen. Tijdens deze pauze zal Lucienne ons ook weer voorzien van zelf gebakken biologisch lekkers en natuurlijk wat te drinken.

We hopen dat we wederom gezamenlijk van deze dag zullen genieten.

Aanmelden tot en met 27 februari 2013: info@dewandelgids.com.

Voor meer informatie over de wandeling:
www.dewandelgids.com, over Ben Stevens: [facebook](#), [think paper](#), over Tim en Ivi : www.reddearde.blogspot.com.

Gaston Huijsmans

Geschiedenis, Kunst en Cultuur van de Camino Francés

Er zijn nog plaatsen vrij voor de lezingencyclus Geschiedenis, Kunst en Cultuur van de Camino Francés. Op vijf woensdagavonden, te weten 6 en 20 maart en 3, 17 en 24 april, belichten vijf gerenommeerde sprekers diverse aspecten rondom het pelgrimeren en de Camino Francés in het bijzonder. Plaats van actie: Instituto Cervantes, Domplein 3 in Utrecht.

Pelgrimeren door de eeuwen heen: een cultuurhistorische benadering.

Dr. Wendelien van Welie - 6 maart

De Spaanse Jacobuslegende: ontstaan en gevolg.

Prof. Dr. Jan van Herwaarden - 20 maart

De betekenis van Beatus de Liébana voor de legendevorming rondom Jacobus.

Aart Ligthart - 3 april

Jacobus de Morendoder?

Prof. Dr. Wantje Fritschy - 7 april

Vroegmiddeleeuwse bouwkunst in het noordwesten van Spanje

Drs. Tineke Blom - 24 april

Het programma is onder voorbehoud.

Aanmelding vooraf is verplicht.

Kosten (i.v.m. zaalhuur, koffie/thee): voor leden 5 euro; voor niet leden 10 euro.

Het is mogelijk zowel per lezing in te schrijven als voor de hele serie. Kosten bij inschrijving voor de hele serie: voor leden 20 euro; voor niet leden 40 euro.

Geïnteresseerd?

Kijk voor meer informatie op www.santiago.nl/werkgroep_gc.php

Aanmelden eveneens via de website Herman Holtmaat

Regiobijeenkomst Groningen

Vrijdagavond 8 februari jl. hebben we een feestelijke regiobijeenkomst gehad. We hebben genoten van vele verhalen en anekdotes: een stukje historie, de heen-enweerwolf, een snor als relikwie, hospitaleren, een Nederlands sprekende Taiwanees, toch engelen onderweg, uit de kleren bij km 0. We hebben meegeleefd en veel gelachen.

Muzikaal zijn we op reis geweest met het trio Tsigani:

Marieta Rust zong zoetgevooid en danste fabuleus de flamenco, Pascal Binneweg was een geweldige zigeuner op gitaar en de welbespraakte Don Hofstee liet ons genieten van virtuoos vioolspel.

Om alvast te noteren in je agenda
Zaterdag 25 mei moeraswandeling en -fietstocht in de Onlanden tussen Peize en Leek.
Nadere informatie en uitnodiging

volgen nog.

Aanvulling gezocht

Het huidige groepje regiocontactpersonen zoekt aanvulling. Als je dat wat lijkt, bel één van ons dan even?

Ineke de Jonge en Jaap Middeldorp

Regiocontactpersonen:

Renze Yetsenga, Paul Burm

Ineke de Jonge en Jaap Middeldorp

Contactadres: Wijdeveldstraat 1, 9731MX Groningen.

ht_de_jonge@planet.nl; jam.middeldorp@planet.nl

Telefoon: 050 5426220 050 3641980

Ook uw reisverslag in onze de bibliotheek?

Wilt u ook wel dat uw reisverslag eeuwigheidswaarde krijgt? Zend dan een presentemplaar naar uw Genootschap en wij geven het een plaats in de bibliotheek. De bibliotheek? Ja, die is er al vele jaren. Ze herbergt niet alleen reisverslagen, ook routegidsen. Ze is er allereerst om ruim informatie te bieden aan wie verdieping zoekt van zijn kennis over Jacobus en 'De Camino' op historisch, kunsthistorisch en spiritueel gebied. In een beleidsnotitie is het werkerrein van de bibliotheek uitgewerkt. Zo staat er onder andere ook in met welke zorgvuldigheid wij willen omgaan met schenkingen die wij soms mogen ontvangen. U kunt deze notitie binnenkort vinden op de eigen pagina's van de bibliotheek van de nieuwe website.

In de huidige werkgroep fungeren Hawald Kema en Joop van Gool als voorzitter en secretaris. Hanny Poederoyen, Peter Koster en ondergetekende zijn de 'handwerkslieden', de bibliothecarissen van dienst. De laatste drie zijn nu iedere week druk bezig met onder andere het zichtbaar maken van onze collectie op de nieuwe website in aanbouw van ons Genootschap. Zo kunt u dadelijk thuis al kijken welke boeken en verslagen het de moeite waard maken om een persoonlijk bezoek aan de bibliotheek te brengen. Ten overvloed: wij lenen niet uit!

De 'handwerkslieden' springen, al catalogiserend en opruimend op dat kleine zoldertje in het Huis van Sint Jacob, door de eeuwen heen. Spannend.

Zelf geniet ik er van om al die boeken in mijn handen te hebben en in te zien. Wat een rijkdom is er te vinden in dit onderdeelje van onze cultuur.

Wordt u al nieuwsgierig? Wij verwelkomen u graag tijdens de openingsuren van ons Huis van Sint Jacob aan het Janskerkhof te Utrecht. De 'handwerkslieden' zijn op maandagmiddag aanwezig, mocht u iets verder ingewijd willen worden.

Namens de Werkgroep Bibliotheek

Lida Kuijer

Wilt u iets van mij lezen?

*Jacobus, detail van Christus in de hof van Gethsemane
Worms?, ca. 1440 ABM bh567-570*

Veel van onze lezers pelgrimeren niet alleen, zij schrijven daarover. Schrijven is nog leuker als je werk ook gelezen wordt. We ontvangen regelmatig verzoeken van lezers of zij hun boek via de Ultreia onder de aandacht mogen brengen. We hebben besloten hier een aparte rubriek voor te openen, het pelgrimsboekenhoekje is inmiddels een flinke hoek geworden. Vandaar deze nieuwe titel.

U kunt uw boek aanmelden via een e-mail aan de redactie van Ultreia. Het is leuk als u in een paar regels kunt vertellen waar uw boek over gaat en waarom men het zou moeten lezen.

Opname in deze rubriek wil echter niet zeggen dat de redactie een oordeel heeft over de kwaliteit van het boek. Indien er wél een oordeel gegeven wordt, staat de naam van de recensent erbij.

Insturen

U kunt uw boek digitaal

sturen ultreia@santiago.nl Het zou mooi zijn als daar ook een afbeelding bij zat. Wilt u een exemplaar van het boek zelf opsturen, dan kan dat naar

Redactie Ultreia

André Brouwer

Postbus 8068

1802 KB ALKMAAR

Uw boek zullen wij daarna een plaatsje geven in onze bibliotheek.

‘Wandel je wijzer. Natuur en stad als coach’ / Aat van der Harst

Uitnodiging Boekpresentatie

Het boek komt op 19 april uit bij uitgeverij Ten Have. Veel pelgrimservaringen zijn erin verwerkt. Het nodigt mensen uit deze thema's ook dicht bij huis te verkennen. Ik presenteer het op 19 april van 15.30 - 17.00 uur in Amersfoort in de hoofdbibliotheek. Graag wil ik de leden van ons Genootschap hiervoor uitnodigen.

Voor meer informatie www.uitgeverijtenhave.nl/aat-vander-harst-wandel-je-wijzer.html

Aat van der Harst: avdharst@verhalenonderweg.nl

Nieuwe gids Via Campaniensis

Er is een nieuwe gids Rocroi – Vézelay in het Nederlands. Deze is een korter alternatief voor de bekende GR 654. De gids is samengesteld door ervaren pelgrims in de Champagnestreek die weten wat Santiagogangers wensen: rustige wegen, goede kaarten, onderdak.

Nu door leden van Nederlands Genootschap van Sint Jacob te bestellen via de [webwinkel](#).

Vanaf maandag 18 februari leverbaar.

Camino Primitivo op weblog

Hallo, beste Pelgrims, medelezers, belangstellenden, vrienden, kennissen en familieleden,

De ‘Camino Primitivo’ is gereed!

De route wordt beschreven, 387 km vanaf Villaviciosa tot Santiago. Deze route wordt de laatste jaren steeds populairder en niet voor niets! De bergen, overweldigende natuur, klimaat en de nog betrekkelijke rust maken de tocht tot een onvergetelijke gebeurtenis!

Frank en Michon hebben deze aflevering weer perfect vorm gegeven op de site!

Dit is te volgen op: <http://www.pelgrim-helmut.nl/>

Extra: Elke dag wordt een veldbloem beschreven en natuurlijk historische gebeurtenissen op de Camino

Helmut Brouwer

Colofon

Eindredactie: Ellie Nieuwenhuizen
Hoofdredactie: André Brouwer
Vormgeving: Henk van Dam

De volgende Ultreia verschijnt medio maart 2013.
Wij zien graag uw kopij tegemoet via ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur

Uw kopij graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder allerlei opmaak als inspringen, vet gedrukt, onderstreept of met kaders. De Ultreia heeft een eigen opmaak en het kost ons altijd veel extra tijd om uw opmaak er weer uit te halen. Met een foto zijn we ook altijd blij.

En nog blijer maakt u ons als ook alle relevante informatie voor de lezer in uw bericht staat. U kunt dit zelf controleren aan de hand van de 5 w's: wie, wat, waar, wanneer en waarom?

Andere zaken

Wij ontvangen in onze Ultreia postbus regelmatig opzeggingen van het lidmaatschap en vragen van algemeen informatieve aard.

Wilt u zo vriendelijk zijn opzeggingen, adreswijzigingen etcetera te sturen aan: ledenadministratie@santiago.nl

en algemene vragen over ons Genootschap of de weg naar Santiago naar: info@santiago.nl